

Odmev iz Afrike

..... ilustriran mesečnik .....

v pospeševanje afriških misijonov

Izdaja

Družba sv. Petra Klaverja v Rimu

Leto XVIII.

Ljubljana 1921

III Mb

~~39254~~

III Mb

39254

Kazalo.

Stran	Stran
Uvodniki in sestavki.	
Nov dokaz naklonjenosti sv. Kongregacije de Propaganda fide	1
Duhovno pomladno veselje	17
Slovesnost proglasitve mučenčev iz Ugande za blažene	22
Ako ne boste kakor otroci (S. Restituta.)	34
Prošnja z onega sveta	50
Iz Vatikana	74
»Kaj pomaga človeku, če ves svet pridobil«	87
Sodba skušenega misijonarja	92
Cvetka Srca Jezusovega. (O. Steinmetz.)	69
Iz požrtvovalnega življenja misijonarjev	79
Sivolasi katehumen. (O. Pedrano.)	82
Črni katehisti ob Kongu. (O. Mortier.)	84
Črni častilci Marijini. (Škof Streicher.)	83
Kako zamorci cenijo sv. rožni venec. (Škof Auenau.)	83
Črtice iz življenja afriškega misijonarja	90
Božič v Afriki. (Misijonska sestra.)	91
Povesti in popisi.	
Ogled po afriških misijonih	3
Afriška sužnost in nje grozota	5, 48, 63, 92
Ubogi zamorčki	6
Za prijatelje otrok	6
Spreobrnjenje črne princezije. (Škof Streicher.)	7, 28, 45
Velikonočni prazniki v Afriki	19
Črni kralj dežele Bazuto. (O. Vagate.)	25
Šala in resnica	26
Usoda žene v poganstvu. (O. Pedron.)	28
Misijoni ob Zlatem obrežju in češčenje sv. Antona	43
Razgled po Afriki	50
Vzgoja zamorskih redovnic. (Sr. Teobalda.)	55
Prvi črni duhovnik v Nigeriju, Afrika	67
Misijonski dopisi.	
Beli očetje Lavižerijevi.	
<i>Apost. vikariat Belgijski Kongo.</i>	
Pismo škofa Huys	36
<i>Apostolski vikariat Kivu.</i>	
Pismo o. Donders	38
<i>Apostolski vikariat Nyasa.</i>	
Pismo škofa Guilleme	54
<i>Apostolska prefektura Lindi.</i>	
Pismo o. Dufroys	74
Kapucini.	
<i>Apostolski vikariat Eritreja.</i>	
Pismo o. Angelik de Nove	77
Očetje družbe Jezusove.	
<i>Apost. pref. Kwango (Belg. Kongo).</i>	
Pismo brata Karla	94

	Stran		Stran
Pismo misijske sestre.		Misijonsko delovanje Mari- janskih dijaških kongregacij	86
Sestra Pavla, oblat. sv. Fran- čiška Sal.	12	Zahvalno pismo misijonarjev Lionske misijske družbe	90
Pisma domačinov.		Tretji protisuženjski shod v Rimu	91
Zam. bogoslovec Mihael Jawe	20	Misijonske pridige na praznik sv. treh Kraljev	97
Kratki misijski dopisi		Črtice iz življenja afriškega misijonarja	95
41, 57, 78, 110, 200			

Kronika Družbe sv. Petra Klaverja

14, 31, 71, 87, 100

Raznovrstno.

Dušna premija	1, 17, 33, 74
Pregovori in iskrice	18, 72, 83
Križarska vojska molitve za Afriko	21
Večno plačilo	26
Iz Škofje Loke	27
Ljubzen je iznajdljiva	32
Zahvalno pismo afriškega škofa Družbi sv. Petra Kla- verja	33
Izkaz po Družbi sv. Petra Klaverja podeljenih misijon- skih milodarov v letu 1920.	59
Beseda papeža Leona XIII.	83

Slike.

Sv. Peter Klaver	1
Črna princezinja Mr. Kamu- handa	9
Prvoobhajanci v Ugandi	17
Škof Streicher na svoji vizi- taciji	27
Škof Cenez pozdravi svoje misijonarje	34
Malo semenišče v Kabayi	41
Bodoče zamorske sestre s svojimi učiteljicami	49
O. Pavel, zamorski duhovnik	68
Črni semeniščniki iz Asmafe	73
Osemdesetletni spreobrnjenec štirje, v Afriko odhajajoči mi- sijonarji	93
Misijonska sestra s svojim črnim spremljevalcem na potu k bolnikom	93
Osrednja hiša Družbe sv. Petra Klaverja v Rimu	98

Odmev iz Afrike.

Ilustriran mesečnik v prosepah
afriških misijonov s prilogo
„Klaverjev koledar“.

Izdaja

Klaverjeva družba, Ljubljana.

Stane na leto 12 K (3 din.),
s koledarjem 17 K (4¼ din.)

Naročila naj se naslavlajo:

**Družba sv. Petra Klaverja — Ljubljana
za hotelom »Union«, Miklošičeva cesta 3.**

Velikodušne mladenke, ki žele vstopiti v Družbo sv. Petra Klaverja kot »pomožne misijonarke za Afriko«, naj se s prošnjo zaupno obrnejo na vrhovno voditeljico g. grofico Mr. Ter. Ledóchowsko v Rimu 23, via dell' Olmata 16, ali pa na tajništvo vrhovnega vodstva v Ljubljani, za hotelom »Union«, Miklošičeva cesta 3.

VSEBINA :

Dušna premija. — Nov dokaz naklonjenosti Sv. Kongregacije de Propaganda fide. — Iz misijonov; Ogled po afrikanških misijonih. Afrikanška sužnost in nje grozote. Ubogi zamorčki. Za prijatelje otrok. — Spreobrnjenje črne princezinje. — Pismo afrikanške misijonske sestre. — Kronika Družbe sv. Petra Klaverja. — Usoda žene v poganstvu. — Slika: Princezinja Marija Kamuhanda.

Darovi

od dne 1. septembra do 31. oktobra 1920.

Za afrikan. misijone K 2632·90.	Za Zvezo otrok za Afriko K 93·71.
Za svete maše K 4673—.	Za mašno zvezo K 2227·20.
Za stradajoče K 78—.	Za misijonsko zvezo K 4—.
Za gobovce K 68—.	Darovi za krščence K 840—.
Za odkup sužnjev K 6279·95.	Za misijonarje sv. Jožefa K 12—.
Botrinski darovi K 5498·40 (Kodela Mat. nabral pri izletu na Svetine za dva botrinska darova, »Jožef« in »Marija«, K 50—).	Za afrikanške šole K 135—.
Za posinovljenje K 40—.	Za nabavo katekizma K 10·30.
Za zamorske otročiče K 515·13.	Za razširjanje kat. tiska v Afriki K 672·40.
Za semeniščnike K 407—.	Pri cerkveni slovesnosti v čast sv. Petru Klaverju nabrano za misijone K 910·77.
Za katehiste K 1360—.	Darovi brez podatkov K 779·50.
Za kruh sv. Antona K 8265·92 (Mat. Kodela nabral od celjskih dobrotnikov K 68—).	Za Klaverjevo družbo K 224·40.
Za Klaverjev vinar K 161—.	Podporniški prispevki K 232—.

Popolni odpustek,

ki ga lahko dobijo udje Družbe sv. Petra Klaverja meseca januarja in februarja:

Dne 6. januarja, na praznik sv. Treh kraljev.

Dne 2. februarja, na praznik Marijinega češčenja.

Dne 24. februarja, na praznik sv. apostola Matije.

Pogoji: Vreden prejem zakramentov sv. pokore in presv. Reš. Telesa, obisk cerkve, molitev za razširjanje sv. vere in po namenu sv. očeta.

Odmev iz Afrike

ilustrovan mesečnik v prosepah afriških misijonov in v oproščenje zamorskih sužnjev. — Izdaja: Družba sv. Petra Klaverja. — Stane za celo leto K 12.—. — Uredništvo »Odmeva iz Afrike« pošilja vsako leto svojim naročnikom »Klaverjev koledar« za ceno K 5.—.

Blagoslovljen po Piju X. in Benediktu XV.

Sv. Peter Klaver, apostol zamorcev, — prosi za nas!

DUŠNA PREMIJA!

V namen naših naročnikov in dobrotnikov opravijo afriški misijonski škofje in misijonarji letno 500 svetih maš.

Nov dokaz naklonjenosti Sv. Kongregacije de Propaganda fide.

Kakor je razvidno iz ene prejšnjih številčk »Odmeva«, je naša vrhovna voditeljica z božjo pomočjo pred kratkim ustanovila **Afriškansko tiskovno zvezo** (naprava za razširjanje katoliškega tiska v Afriki), koje pravila so bila naznanjena v dotični številki. Sv. Oče, kateremu je ustanoviteljica to velevažno podjetje predložila, da ga potrdi in blagoslovi, se je o njem zelo pohvalno izrazil in obdaril z novimi odpustki. In sedaj je naša vrhovna voditeljica od sv. kongregacije de Propaganda fide prejela še sledeče pohvalno pismo, ki bo gotovo v vseh naših čitateljih zbudilo željo, pridobiti si novega blagoslova s pristopom k tej zvezi kot ustanovni ud (5000 kron), do-smrtni ud (500 kron), podporni ud (letno 20 kron) ali redni ud (letno 5 kron in z dolžnostjo, vsak dan zmoliti Očenaš, Češčena Marija in zdihljaj: »Sv. Katarina Aleksandrijska, prosi za nas in naše črne brate!«).

Sv. kongregacija de Propaganda fide.

Stev. zapisnika 982 1920.

Rim, 20. julija 1920.

Velerodna gospa grofica!

Sv. kongregaciji je izredno pri srcu razvoj vseh onih družb in naprav, katere z dobavo primernih sredstev olajšujejo in podpirajo razširjanje sv. evangelija med pogani. Kajti to trudapolno delovanje je vsled premajhnega števila misijonarjev združeno z nepopisnimi žrtvami in težkočami. Med potrebščine, kojih pomanjkanje misijonarji najbolj občutijo, spada zlasti tiskanje knjig v zamorskih jezikih; kajti radi pomanjkanja delavcev v vinogradu Gospodovem misijonarji ne morejo ostati vedno na enem kraju, temveč morajo kot nekoč apostoli potovati iz kraja v kraj, prepotovati dežele, učiti ljudstva, spreobračati pogane in utrjevati kristjane v veri, deliti sv. zakramente ter zopet iti naprej. Kako potrebno je torej, da ona ljudstva, ki že znajo čitati, dobe za ohranjenje sv. vere potrebnih knjig, kot n. pr. mali katekizem, v katerem najde spreobrnjeni zamorec vse nauke, ki jih je slišal od misijonarja, zgodbe sv. pisma, sv. evangelije, tako da se v njih srcih ne izgubi glas dobrega pastirja, ko pridejo med nje volkovi v ovčji obleki. A tudi tamkaj, kjer si je postavil stalno bivališče, naj bi isti, po pouku na krščanski podlagi, z lučjo svete vere ljudstvu nudil tudi izobrazbe in omike. Kako potrebna pomožna sredstva so mu tudi v tem slučaju knjige v raznih zamorskih jezikih!

Radi teh in drugih vzrokov sv. kongregacija visoko ceni dosedanje delo pomožnih misijonark Klaverjeve družbe, ki so pripravile in tiskale že tisoče knjig in spisov za misijonarje v raznih afrikanskih jezikih in narečjih. Zato izreka sv. kongregacija Klaverjevi družbi svoje najvišje priznanje in pohvalo, proseč v srčni hvaležnosti najboljnjega blagoslova vsem njenim udom in dobrotnikom, kajti le Bog sam more poplačati vse njih dosedanje delo.

Jasno spoznavajoč potrebo, da se podjetja za tisk v zamorskih jezikih kar najbolj razvijajo in ker so tudi nasprotniki sv. vere s svojimi močnimi pomožnimi sredstvi misijonsko polje v tem oziru naraynost preplavili, zato ste gospa grofica z božjo pomočjo ustanovili posebno napravo za podpiranje katoliškega tiska v zamorskih jezikih, da na ta način pomožnim misijonarkam pridobite novih moči in da tudi potom blagih dobrotnikov, ki se bodo vpisali v to zvezo, dobite novih pomožnih sredstev.

Ta nova naprava, ki jo je sv. kongregacija pohvalila in postavila v varstvo sv. Katarine Aleksandrijske, bo gotovo rodila bogatih sadov v čast božjo in zveličanje duš.

Iskreno želim, da bi vsi, ki se zavzemajo za krščansko apostolsko delovanje in ki spoznajo za svojo dolžnost, iz hvaležnosti za milost svete vere sodelovati pri rešitvi duš ubogih poganov, pristopili k novoustanovljeni zvezi ter jo po možnosti podpirali z blagodušnimi prispevki.

Prosec Boga, da bi vse Vaše težke skrbi in žrtve kakor tudi one Vaših sotrudnic in dobrotnikov Klaverijeve družbe z nebeskimi milostmi najbožateje poplačal, vse skupaj iz srca blagoslavljam.

Gospé grofici vdani služabnik

za njega eminenco kardinala-preleka:

C. L. A u r e n t i j, tajnik,

za preč. g. tajnika: J u d i t h e C h i a v o n i, oficial.

Iz misijonov:

Ogled po afrikanških misijonih.

Sedaj, ko so pošne zveze z misijonškimi deželami zopet urejene in so se misijonarji vrnili v Afriko, dohajajo naši osrednji hiši v Rim tako množestevilna pisma, da jih nikakor ne moremo vseh priobčiti. Zato podajamo blagim našim čitateljem ogled po misijonih v Afriki, navajajoč le bistvene dele iz pisem misijonarjev.

V Ghardaia (Severna Afrika) je vsled šest let trajajoče suše samo v eni zelenici lansko leto usahnilo 20.000 palmovih dreves. Misijonarji sprejemajo množestevilne sirote. — (Pise O. N o u e t, iz Družbe belih očetov, 27. maja 1920.)

Tudi v Južni Afriki vlada vsled trajne suše med zamorci nepopisna beda. Ko je naposled vendar nastopilo deževje, je pa lilo tako silovito in dolgo, da je v mnogih krajih uničena vsa setev. V deželi **Bazuto** je deževalo neprestano več tednov, tako da turščica in proso nista več pred zimo dozorela. Koliko zamorcev je vsled tega brez najpotrebnejšega živeza! Tudi v Kafrariji je mnogo ljudstva umrlo vsled nezadostne hrane. Končno je vendar blagodejni dež puste krajine spremenil v zelene travnike in polja, ki vzbujajo upanje na dobro žetev. — (Pise sestra **Petit Piere**, dominikanka, 21. marca 1920.)

V Heirachabisu, dežela Velika - Namakva, je dvanajst ur neprestano lilo tako silno, da je reka prestopila svoje obrežje

ter poplavlila celo pokrajino ter tako ogrožala ves misijon. Uničeni so sadni vrtovi in železniške proge pokvarjene. Vsled teme, ki je vladala ves čas hudourja, so si belokožci kakor črnici mogli rešiti le golo življenje. Škodo računajo na 500 funtov šterlingov. Oblati sv. Frančiška skušajo z novimi nasadi popraviti škodo in prosijo v ta namen blagohotne podpore. — (Piše sestra **P a v l a**, 26. aprila 1920.)

Tudi v **Pelli**, prestolici apostolskega vikarijata Reka Oranje, je po dolgem času zopet deževalo, kar nam daje upanje na ugodno žetev. V misijonu so otroci po pouku vsak dan dobili juhe. Pred kosilom so vselej molili očenaš in češčeno Marijo za dobrotnike. Iz južnega dela vikarijata prihajajo žalostna poročila. Rudokopi so zaprti in vsled tega so bili zamorci primorani, iskati si zaslužka in živeža drugodi. Vsi iščejo pomoči pri misijonarjih, ki pa sami živijo v veliki revščini. Zato prosijo iskreno blagohotne podpore, da pomagajo trpečemu ljudstvu vsaj do prve žetve; s telesnimi deli usmiljenja si bodo pridobili tudi zaupanje in tako tudi srca zamorcev. — (Piše sestra **T e r e z i j a**, O. I. S., 10. aprila in 2. maja 1920.)

Tudi v **Loangu** ob reki Kongo (Zahodna Afrika) vlada huda lakota. — (Piše **O. F r i t e a u**, C. S. Sp., 19. marca 1920.)

Iz **Karema** ob Tanganjika - jezeru (Vzhodna Afrika) poročajo istotako o veliki suši, kateri bo sledila lakota. Žito se suši kar na stebelu. — (Piše **O. A v o n**, M. A., 25. februarja 1920.)

Apostolski vikar v **Loangu**, škof Girord, iz Družbe očetov Sv. Duha, je dne 13. decembra 1919 umrl v svoji prestolici Loango. Bil je star komaj 48 let. Že meseca julija se je hotel vrniti v Evropo, da si okrepi vsled pomankanja in naporov onemoglo zdravje. A nenadoma umre eden njegovih misijonarjev, in da bi misijonska postaja ne ostala brez duhovnika, ostane sam ondi in odloži potovanje. Nato zboli še njegov koadjutor, kateremu je več tednov sam stregel. Požar je upepelil velik del njegovega misijona in bil je primoran, precejšnje število gojencev odposlati domov. Tako je bil zadnji čas življenja blagega škofa čas bridkihkušenj. Tudi sam je trpel velike bolečine, katere pa je zelo vdano in potrpežljivo prenašal, dokler ga ni dne 13. decembra 1919 smrt rešila vseh težav.

V prefekturi **Matodi**, kjer delujejo preč. oo. redemptoristi, so leta 1919. podelili sledeče sv. zakramente: 1135 sv. krstov, 234 krstov v sili, 691 sv. birm, 158.928 sv. obhajil in sklenilo se je 224 krščanskih zakonov, 22 misijonarjev, 21 bratov, 6 misij. sester in 316 zamorskih katehistov si je delilo delo med 11.935 kristjani, 8956 katehumeni in 2427 krščanskimi otročiči. Šolo za katehiste obiskuje 231 učencev, ki so največja nada za bo-

dočnost misijona. Kako zelo je apostolskemu prefektu na srcu njih vzgoja, razvidimo iz njegovih besed: »In četudi zaostane vse drugo, rešimo vsaj naše katehistel!« Ti vneti pomočniki misijonarjev store nepopisno veliko dobrega. S pomočjo enega samega katehista smo v teku enega tedna krstili 52 oseb in blagoslovili osem krščanskih zakonov. Toda misijon mora svoje katehiste plačati, da ti lahko vzdržujejo svojo rodbino. Razna trgovska podjetja plačujejo svojim uslužbencem do 35 frankov na teden, medtem ko more misijon dati le 4, 7 do 15 frankov. Da katehisti kljub temu vztrajajo na svojem mestu, dokazuje njih zvestobo in gorečnost ter jih stori vredne velikodušne podpore blagih dobrotnikov. — (Piše msgr. Heintz, O. Ss. R. 18. maja 1920.)

Kingwilliams-Town, prej glavno mesto Kafrije, spada sedaj k južni afrikanski Uniji. Nahaja se ob Bivolovem jezeru. Obdaja ga gorovje Amatola. Od leta 1910 je postalo cvetoče trgovsko mesto s 6000 belokožci in 4000 raznih drugih plemen, kakor: Polutanov, Kafrov, Hotentotov in Indijancev. Ondotni samostan Srca Jezusovega je ustanovil l. 1877 msgr. Janez Fagan in je sedaj materna hiša za 14 samostanov dominikank s 400 sestrami. Msgr. Fagan je umrl 8. decembra 1919 v 82. letu svoje starosti ter je pokopan v od njega postavljeni cerkvi presv. Srca Jezusovega v Kingwilliams-Townu. Dominikanke bi sprejele okrog 100 postulantinj za vse stroke, da bi lažje nadaljevale zapričeto delo. — (Piše sestra Petitpiere, O. S. D., 21. marca 1920.)

V Angoli nimajo misijonarji nobenega blaga več, da bi oblekli nedolžne otročiče v misijonu. — (Piše msgr. Cangelis, apostolski prefekt, 13. marca 1920.)

Obleko, katero je poslala Klaverjeva družba za misijone v Pelli, so mali Hotentoti sprejeli z nepopisnim veseljem. Ravnotako zavoj rožnih vencev in drugih nabožnih predmetov za deželo Bazuto. Ondotni kristjani so zelo vneti. Cerkev v Samariji je postala že premajhna in ima v nji prostora komaj ena tretjina vernikov, ostali morajo med sv. mašo ostati zunaj cerkve. — (Piše o. Montel, O. M. J., 25. marca 1920.)

Afrikanska sužnost in nje grozote.

Odlomki iz dopisov naših misijonarjev.

Sužnost tukaj cvete, ker uporabljajo te nesrečne ljudi na otoku sv. Tomaža ob Zelenem rtiču in drugih krajih za različna dela. Tirajo jih tja in potem so izgubljeni na duši in telesu. Če

bi nam naši dobrotniki pomagali odkupiti jih, bi spoznali ves blagoslov, katerega so deležni ti reveži vsled take požrtvovalnosti, in bi nam gotovo še bolj pomagali. — (P. M. Wieder, C. S. Sp.)

Pater Monier, predstojnik misijonske postaje, je slišal nekoga dñe, da je v sosednji vasi umrla stara sužnja. Misijonar je šel v vas in vprašal gospodarja, zakaj da ga ni poklical, da bi jo krstil. Mož, popolnoma osupel, je odgovoril mrzlo: »Oče, krst je vendar samo za nas; starki pa, katere celo telo je pokrito z ranami, da bi krst kaj koristil? Glej, mi takih ljudi še ne pokopljemo ne, ampak jih kratkoma ločimo v vodo.« — (P. Dubrouillet, apóst. mis.)

(Dalje.)

Kingwilliams-Town, pred glavno mesto Karije, spada sedaj k južni afriškanski Uniji.

Ubohi zamorčki.

Preč o Bichler, misijonar Družbe Jezusove, piše Klaverjevi družbi: »Ko bi Vi videli obleko naših črnokov! Danes sem daroval sv. mašo, nato je sledila pobožnost Srca Jezusovega in posvetitev družin božjemu Srcu v mojem misijonu Umklothshamu. Med pridigo se večkrat nisem mogel ubraniti ginenja, zroč pred seboj kakih 100 črnih otročičev, oblečenih v cunjje, ki so imele več tukenj kot blaga. Revčki so trepetali od mraza; kajti strgana srajčica ali suknička je bilo vse, kar so imeli na sebi. Sree se kriči človeku pri tem pogledu, zlasti sedaj v zimi, ko je tudi pri nas, zlasti za naše zamorčke, občutno mrzlo. Daj nam ljubi Bog kmalu trajen in gotov mir, da bo konec tej nepopisni bedi.

Obledo, katero je našla Klaverjeva družba za misijone v Belli, so mati Hofelot sprejeli in popisanim veseljem.

Za prijatelje otrok.

Sestra Josipina iz Liponske misijonske družbe poroča naši vrhovni voditeljici: »Nahajam se v Lagos-u, največjem misijonu severnega obrežja Afrike. Šest naših sester poučuje male zamorčke v šoli, tri jih uče šivati, vezti, prešiti, likati in popravljati perilo. Naše šole obiskuje okrog 600 otrok. Nekatere izmed njih mora misijon popolnoma vzdrževati, ker so ali prerevni ali pa popolne sirote, ki jim je španska influenza vzela starše. Naša častita mati prednica bi Vam bila zelo hvaležna, ako bi Vam bilo mogoče za nekatere teh krščanskih sirot, ki nimajo mater, poslati pomoč. Živila in obleka so se od časa vojske tako podražila, da znašajo letni izdatki za enega otroka 250 frankov. Ravnokar sem pisala svoji sestri in jo prosila, da nabere nekaj denarja ali najde morda kakega velikodušnega dobrotnika, ki

bi hotel eno malo deklico iz dalje pohčeriti. Imena onih, ki nimajo staršev, so: Neza, Magdalena, Marija in druge. Zelo hvalni bi vam bili tudi za ostanke blaga, iz katerih bi za te male sirote, ki so pokrite le z bornimi čunjami, priredile oblekce.

Spreobrnjenje črne princezinje.

Spisal msgr. H. Streicher, naslovni škof Tabarke, apost. vikar Severne Viktorija-Niansse v Afriki.

Bilo je meseca oktobra 1898, ko se je moral Kame ma sin kralja Mteca, premagan po krščanski vojski, ki se je borila za njegovega brata Mwanga, odpovedati prestolu. In prigodilo se je, da je v haremu, ki je po kraljevem begu postal last zmagalca, ena izmed žen Karemovih mlada zamorka Nabiwemba, že koj prve dni svojega ujetništva dala življenje deklici, katero je imenovala Kamuhando (t. j. rojena na cesti). Komaj je bilo dete odstavljeno, že ga Mwanga, kakor je to v Ugandi običajno, vzame materi ker izroči nekemu poganu in varstvo. Obenem določi mali princezinji vas Butango v protestantovski provinciji Kyaggwe kot apanažo.

Dekletce je rastlo in se krepko razvijalo, ter se pogosto shajalo s svojo materjo, ki je medtem postala katolika.

Kar zapazijo protestantje nekoga dne svojo veliko nevoljo, da ima otrok okrog vratu obešeno svetinjo Matere božje in da jo je mati naučila katoliških molitvic. Vsa iz sebe zahteva protestantovska stranka nji na čelu katikiro¹ Apolo, oficijelnega priznanja pravice nad malo princezinjo, pod pretezo, da ima fevdna posestva v njihovih pokrajinah. Zato se podajo s komaj štiriletnim otrokom vridnjavico Kampalo, kjer je moralo dekletce izjaviti, da hoče biti vzgojena v protestantizmu. Nemudoma ji nato katikiro sname Marijino svetinjo, ter jo vrže svojemu katoliškemu tovarišu, rekoč zaničljivo: »Tu imaš ta kosček pločevine, princezinja pa ostane pri nas!»

Na to izroče Karemova hčerko neki protestantovski ženi z imenom Bamašila, vzgoji jo.

In ko se je sestra kralja Mwanga, Sara Nalinga, pridružila svojemu upornemu bratu, je bilo treba voliti na

¹ prvi minister.

mestnico kraljevega rodu, določijo to čast, ki je združena s častiljivim naslovom »rubuga« (kraljica-sestra), mladi Kamuhandi.

Bila je Kamuhanda takrat stara osem let. Sedaj v svojem štirinajstem letu je naša junakinja deklica zelo prikupljive zunanosti. Mirno nje oko izraža razum, njeno obnašanje je dostojanstveno, in prikupno obenem. Krasno razvitega telesa in miloresnega obraza je videti kot osemnajstletna mladenka.

Kaj čudo torej, da so se kmalu oglasili snubači. V glavnem stanu družbe »Church-Mission-Society« v Namirembe se je nahajal mladenič, na katerega so ondotni protestanti stavili velike nade. S svojo bistroumnostjo je mladi Juda že kot otrok vzbudil pozornost svojih pastorjev. Spočetka njihov služabnik, je postal pozneje njih učenec in drug. Vzgojen v strogo protikatoliškem duhu je bil eden najboljših učencev pastorja R. v njegovem apologetičnem tečaju o odpadniku Luterju, h kateremu je imelo dostop le majhno število izbranih.

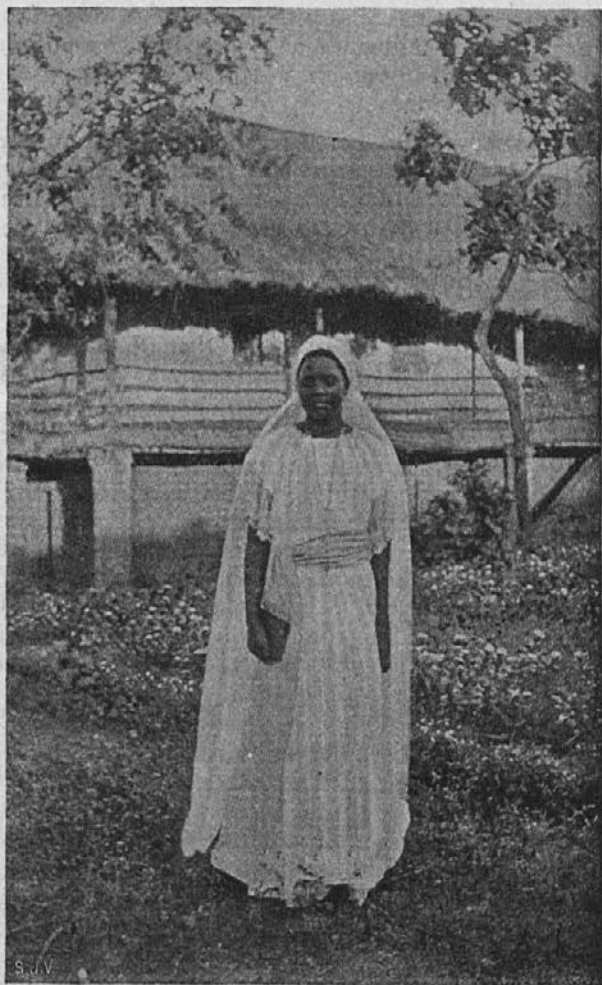
In ta mladenič je prosil za roko »rubuge« Kamuhande. Ta snubitvev ni bila nič čudnega v deželi, kjer se vse princezinje, brez izjeme, poročijo z navadnimi državljani. Kajti v Ugandi velja vsaka zakonska zveza s krvnimi sorodniki, najsibo še v tako daljnem kolenu, kot nekaj sramotnega. Vsi trije vladarji Ugande so bili zadovoljni s tem zakonskim predlogom. V nekem pismu z dne 13. junija, ki je po naključju prišlo v moje roke, izraža prvi minister Apolo izrecno svoje dovoljenje, kateremu sta se osem dni pozneje pridružila tudi ostala vladarja.

Že so bile končane vse priprave in bi se poroka imela v doglednem času vršiti, kar razdere nepričakovan dogodek ves načrt.

Dalj časa že je Juda imel različne pomisleke o božjem izvoru protestantizma. In ko nekega dne odkrije te svoje dvome pastorju R., ga ta kaznuje s tridnevnim hišnim zaporom. Kljub temu javi neustrašeno svoji zaročenki, da hoče postati katoličan.

Nesreča je hotela, da je prišlo to poročilo pastorju v roke ter povzročilo med protestanti velikansko presenečenje, ki se je spremenilo v strastno jezo, ko je Juda svojo namero res tudi izvršil. In to sovraštvo se je še pomnožilo, ko je tudi mlada rubuga Kamuhanda, ki je v zadnjem času pogosto obiskovala misijonske sestre, odločno izjavila, da sprejme tudi ona katoliško vero.

Ne da bi hotel biti porok za njegovo stanovitnost, moram omeniti, da je mladenič sedaj prišel pri svojih predstojnikih popolnoma v nemišost. Njegovo snubitev so kar

**Princezinja Marija Kamuhanda
na dan svojega prvega sv. obhajila.**

naenkrat smatrali za nekak zločin. Včeraj še ljubljeneц cele hiše, je veljal danes za skrunitelja dekliške časti. Vklenjenega v železje ga vržejo v ječo ter ga ne izpuste

prej, dokler se ni prismoeno odpovedal svoji zaročenki. Enako izjavo je morala dati tudi mlada princezinja.

Ta uvod, s katerim smo seznanili cenjene čitatelje z našo junakinjo, naj služi v pojasnilo sledečim dogodkom, ki tvorijo prvi del izpreobrnjenja princezinje Kamuhande h katoliški veri. Priobčujem jih v obliki dnevnika po verodostojnih virih očitvidcev.

17. avgusta. — Dospel sem k prazniku Marijinega vnebovzvetja v svojo navadno prestolico v St. Maria de Rubaga, kjer sem zvedel o nameravani poroki kraljice-sestre in njeni prošnji za sprejem v katoliško cerkev. »Dekliške muhe,« pravim sam pri sebi ter na njeno dvakratno prošnjo v enem dnevu mladi princezinji ne dovolim avdijence.

Drugi dan, 10. avgusta, pride Kamuhanda zopet in sedaj sem sprejel njen obisk. Toda poznavajoč lahkomišelnost in ponosni značaj teh zamorskih princezinj, sem sprejel deklico zelo hladno. Mesto spodbude, katero je brezdvomno pričakovala, ji rečem, da zelo dvomim nad odkritosrčnostjo njene izpreobrnitve, v katero bi verjel šele po večletni poskušnji. Kajti ako misli, da bo s svojim pristopom v katoliško vero gotoveje dosegla zakonsko zvezo z ljubljenim mladeničem, se pač zelo moti. — Na te moje, vse prej kot pogum vzbujajoče besede mi mladenka odgovori s ponižnostjo in odločnostjo, ki me je presenetila, češ da se je popolnoma odpovedala oni možnostvi in da ima le še samo eno željo: vrniti se nazaj k veri svoje detinske dobe, kateri odpovedati so jo prisilili kot nerazsodnega štiriletnega otroka. Pripravljena pa je, podvreči se vsaki še tako strogi poskušnji.

Želeč omiliti vtis, ki ga je na njo napravil moj hladni sprejem, ji ob slovesu ponudim lično škatljičo iz dišečega lesa. Toda deklica jo odkloni, rekoč: »Ako mi hočeš napraviti veselje, daruj mi svetinjičo preblažene Device.« A boječ se, da bi ji tak katoliški znak utegnil povzročiti neprijetnosti, nisem ustregel njeni želji. Od tega dne naprej je bila Kamuhanda ena najpridnejših učenk naših misijon-skih sester. Nikdar je ni manjkalo pri pouku in brez strahu ali mrznje se je pomešala med reyna le v borne cunje oblečena dekleta. In ko so drugi otroci molili, je tudi ona, posnemajoč svoje tovarišice, pobožno pokleknila ter skle-pajoč svoji roki in poslušajoč besede, katerih še sicer ni umela, povzdigovala svoje srce k Bogu.

24. avgusta. — Ker se katikuru Apolonu ni posrečilo, odvrniti princezinjo od njene namere, postati katoličanka, zato ukaže predstojnikom misijona v Rubagi, naj ji prepo-vejo obiskovanje krščanskega nauka. V nasprotnem slu-čaju se hoče pritožiti pri vladnem komisarju v Kampali. Na to predrzno zahtevo je prejel odgovor, kakršnega je zaslužil: »Vrata mojega misijona,« tako mu je pisal veleč. l. M o u l l e c, »so odprta vsem. Nikogar še nisem odpodil in kraljica-sestra bo dobrodošla vselej, kadar pride.«

28. avgusta. — Kamuhando pokličejo pred komisarja v Kampalo. Naj sledi poročilo te obravnave, kakor pripo-veduje princezinja sama.

Spremljevali sta jo njeni mladi sestričini, Marta in Marija, ki sta se pred dvema letoma odpovedali protestan-tizmu. Dospевši v Kampalo, sprejme komisar princezinjo ter jo odvede v svojo sobo; njeni tovarišici pa pusti čakati pred vrati. Protestant Baudi Bakika jima služi za tolmača.

»Je li res,« prične Mr. T i n g, »da zahajaš k misijonar-jem v Rubago molit? Česa se učiš tamkaj?«

»Sestre me uče pisati in moliti,« odvrne deklica pro-
stodušno.

Častnik nadaljuje: »Apolo mi je rekel, da mu odrekaš pokorščino, ter me prosil, naj ti ukažem, vrniti se k pro-
testantom. Bodi torej pametna in ubogaj me!«

»Tega ne storim. Hočem postati katoličanka.«

Kaj pa bo rekel k temu Boloci (komisar ni veličan-
stva) v Eutebi? Zelo bo nevoljen, ko zve, da zahajaš v Rubago molit. Nič več ti ne bo naklonjen. Prejela si od njega mehke naslonjače, obleke, ogledala in toliko drugega lepoticja. Vsi ti darovi bodo v bodoče ponehali, ko zve, da hočeš postati katoličanka.«

»Mar mi je vse to, če le morem moliti, kjer sama
hočem!«

»Sedeti boš morala poslej na goli zemlji, ne boš se več smela oblačiti v evropsko blago in boš kakor navadna ženska!«

»Moj lubugu (blago iz drevesne skorje) mi popolnoma
zadostuje.«

»Glej, dete moje, damo ti velikega glavarja za moža!
— a de maram!«

»Toda kot kraljeva princezinja vendar ne moreš poro-
čiti onega kmeta!«

»Vem to in sem se že odpovedala temu.«

»Toda čemu torej hočeš pri onih-le tamkaj moliti? Vrni se zopet k nam! Glej, tu je Jožef, čeden dečko! Tudi on je kraljevi princ — dobiš ga za moža!«

Pri teh besedah se mladenka glasno zasmije. »To je vendar moj brat,« odvrne živahno. (Bil je v resnici njen bratranec.)

»Kaj zato,« pravi Mr. T..., »preskrbimo ti potrebni spregled.«

»To ni v navadi pri nas Bagandcih; takih običajev tu ne poznamo.«

»Toda kaj poreče kralj Edvard VII., ko zve o tvoji trmi? Srdil se bo nad tabo.«

»Naj se huduje!« odvrne Kamuhanda ravnodušno.

Jezen, da ne more premagati otrokove stanovitnosti, porabi častnik zadnje sredstvo v prid protestantovske stranke, katere namenom služi.

Pokaže ji veliko sliko, predstavljajočo umor srbske kraljeve dvojice, rekoč: »Tudi tebe utegne zadeti ista tragična usoda, ako vztrajaš pri svojem sklepu.«

»Dobro, pa me naj umorijo, a molila ne bom drugod kot pri katoličanih.«

Ko komisar vidi, da je premagán, poskusi še poslednje vprašanje: »In ako bi se ti dovolilo vzeti v zakon Juda, bi se li tedaj vrnila k naši veri?«

»Ne; odpovedala sem se obema: Judi in protestantizmu!« Nato pa naivno pristavi: »Dolgo me že izprašuješ. Se li sedaj lahko vrnem domov?« (Dalje.)

Pismo afrikanske misijonske sestre.

Sr. Pavla Angela, oblatinja sv. Frančiška Saleškega, piše:

Mnogo časa je že preteklo, odkar sem zadnjikrat pisala Klaverjevi družbi, danes pa morem svojim ljubim bralcem sporočiti, da sem spet v krogu svojih ljubih črnih Hctentotov, katere bom z božjo pomočjo nanovo pridobivala za našo sv. vero. Moje potovanje na Francosko in ž njim združeno menjanje zraka je prav dobro delovalo name. Tukajšnje obnebe, zraven pa obilo dela in trpljenja, mi je zdravje skoraj popolnoma spodkopalo. Zdaj sem si, hvala Bogu, do dobrega opomogla. V moji odsotnosti je poslala za nas Družba sv. Petra Klaverja zabojo, katerega dolgo ni bilo na svoje mesto. Najbrže se je izgubil, smo menili. Slednjič vendar srečno pride do nas, v mesecu febru-

arju, potem ko smo obljubile sveto mašo za duše v vicaah. Od tistega časa ne mine nedelja, da ne bi med ljudi razdelili nekoliko oblačil, ki so nam jih poslali naši ljubi dobrotniki. Prvi so na vrsti najrevnejši v naši krščanski občini, kateri se zavoljo svoje raztrgane obleke ne upajo z drugimi pristopiti k božji mizi. Kadarkoli delimo te stvari med naše črnce, jih nikoli ne pozabimo opomniti, da naj molijo za svoje dobrotnike.

O zadnjem božiču je prejelo sedem odraslih sveti krst, nekateri so pristopili prvikrat k božji mizi in okoli osemdeset kristjanov je bilo pri polnočnici obhajanih. Naši kristjani se močno veselijo velikonočnih praznikov. Nekaj posebnega, skoraj smešnega, se je pri nas dogodilo pepelnično sredo, kar je živ dokaz, kako močna in trdna vera navdušuje naše dobre črnce. V našem misijonu je navada, da se cerkvenih obredov udeležuje cela krščanska občina. Me sestre moramo biti povsod prve, da drugi vidijo, kaj jim je storiti in kako se jim je obnašati. Omenjeni dan tedaj se vzdignejo vse sestre s svojih klopi, da se dajo pepeliti; za njimi pridejo na vrsto beli, nazadnje črni. Naša stara vrtnarica Marija je bila med zadnjimi. Toda preden je še utegnila k oltarju poklekniti, čuti, kako jo nekdo vleče za obleko. Bila je to žena, ki ni vedela, da je Marija že krščena, pa jo je hotela s silo odtegniti. Starka ne reče besedice, ampak se žalostna vrne na svoje mesto. Naglo pa spet steče k oltarju, prime svojega moža za roko in ga potegne s seboj, kakor bi mu hotela reči: Ako se jaz ne smem dati pepeliti, zakaj bi se smel dati ti?

Po sveti maši vidim, kako sta se živahno med seboj pogovarjala; oba, Marija in njen mož Apolonij, sta bila videti jako vznemirjena, skoraj popolnoma izgubljena. Ker o vsem skupaj nisem nič vedela, še mislila nisem dalje na to. Uro pozneje grem zopet na vrt, živo prepričana, da bom našla naša dobra vrtnarja že pri delu; toda močno sem se motila — na obrazu in na vsem njenem obnašanju se jima še vedno pozna ravno tista vznemirjenost, ravno tista nezadovoljnost. Približam se jima in opazim, da obema kapljajo debele solze po licih. To mi je čezdalje bolj nerazumljivo, dokler slednjič ne vprašam Marije, naj mi vendar pove, zakaj sta tako žalostna.

Marija povzdigne roko proti nebu in reče ihteč in vsa v solzah vtopljena: »O mati moja! Kako ne bi bila žalostna, ako pomislim, da imam ravno tisto vero kakor ti, da sem ravno tak krst sprejela kakor ti, da pa pri vsem tem ne smem biti zaznamovana z blagoslovljenim pepelom? Zaradi tega sva moj mož in jaz tako žalostna, da niti delati ne moreva.« Skoraj me je malo smeh posilil, obenem pa mi je globoko v srce segla

živa vera teh dobrih zakonskih. Da ju potolažim, jima namignem, naj gresta za menoj v kapelico, kjer je č. pater še opravljal svoje molitve. Vsa srečna mi sledita in bila sta pepeljena, ves ostali del dneva pa sta bila bolj ko kdaj vesela in zadovoljna.

Moram se Vam tudi prav srčno zahvaliti za vrtno seme, ki ste nam ga poslali. Letos se je vse prielo in nenavadno dobro obneslo, veselje je zdaj pogledati naš vrt. Pri nas je to žalostno, da poleti večkrat nimamo dovolj vode, s katero bi namakali in polivali naše grede. Tako nam je pod žarečim afrikanskim solncem včasih v dveh ali treh dneh uničeno vse, za kar smo se cele tedne in mesece mučili in trudili.

Zadnjič je hodil tod človek, katerega opravilo je iskati novih studentov in jih izkoriščati za dobre vodovode. Močno so nam ga priporočali. Rekli so, da je v svoji stroki dobro izučen, da je sami vladi že večkrat šel na roke. Mislili smo res, da nam hoče Bog pomagati po tem človeku in pokličemo ga na naše posestvo. Že čez pet minut je bilo videti, kakor da bi bil ta mož že iztaknil studentec, toda noče izdati svoje skrivnosti, dokler mu ne izplačamo 70 frankov. Kaj nam je bilo storiti? Ni to mal izdatek za nas, ki smo tako revne. Toda to je nekaj posebno važnega, in odšteje smo mu, kar je zahteval. Potem nam pokaže prostor. Studenec je prav tik našega vrta, in gospod nas zagotavlja, da ima zadosti vode, s katero bi moge zalivati še trikrat tako velik vrt, kakor je naš. Za podjetje pa treba denarja; morale bi potrositi še drugih 70 frankov, misijonske denarne zaloge pa vendar ne smemo na ta način do kraja izprazniti. Smemo li upati, da nas bodo naši ljubi bralci v tej zadevi nekoliko podpirali? Gotovo bi jim bile iz srca hvaležne.

Kronika Družbe sv. Petra Klaverja.

Junij.

Rim 1. junija. Danes je došel nadopit **Norbert Weber** od sv. Otilije, poročaje o misijonih od benediktincev, ki še vedno zelo trpe vsled posledic strašne vojske. Škof **Spreitzer** je moral s svojimi misijonarji in misijonskimi sestrami zalibog zapustiti misijon v **Dar-es-Salaam** u. **4. junija** škof **Le Rouge** iz družbe očetov Sv. Duha kljub svojemu kratkemu bivanju v Rimu vendar ni hotel opustiti obiska naše vrhovne voditeljice. — Zvečer ob šesti uri je imel škof **Streicher** o ugandskih mučencih velezanimivo predavanje, katerega se je udeležil tudi nega, eminenca kardinal **Comosei**. Spremljal ga je njegov tajnik **Wolter** in dva tovarisa blaženih mučencev, zamorca **Jožef Nsiringsira** in **Dionizij Kamuku** a. **5. junija**. Obisk škofa **Roelens**, apostolskega vikarja v

Zgornjem Kongu, ki ga je spremljal črni duhovnik Štefan Kaoze.

— **6. junija.** Danes se je vršila slovesna proglasitev črnih mučencév iz Ugande blaženim, o kateri drugod natančneje poročamo. Slovesnost se je vršila v cerkvi sv. Petra deloma predpoldnem, deloma popoldne. Naša vrhovna voditeljica se je udeležila popoldanske, tudi ostali udje družbe so imeli srečo, udeležiti se deloma ene, deloma druge slovesnosti.

— **7. junija.** Z veliko, spodbudno pobožnostjo je danes črni duhovnik Štefan Kaoze v naši Klaverjevi kapeli bral sveto mašo, kateri je razen domačih članov družbe prisostvovala tudi hčerka poljskega ministra pri sv. Stolici s svojo vzgojiteljico. —

11. junija. Obisk treh članov družbe belih sester, vrhovna asistentinja sestra Boromeja, generalna prednica iz Ugande, sestra Honorata in krajevna prednica Zgornjega Konga, sestra Jeronima. Povedale so veliko razveseljeva iz svojih misijonov, tako iz Ugande, kjer se nahaja že veliko črnih sester-domačink, ki delovanje misijon-skih sester vrlo in uspešno podpirajo, odklanjč se v vzornem tedovnem življenju.

— **14. junija.** Obisk apostolskega vikarja iz Kartuma, škofa Greyera, ki je po mnogih po visoki povzročeni neprilika-h in po večmesečni bolezni v minulem letu komo vendar mogel nastopiti potovanje v večno mesto. Premilostivi gospod je bil v teku vsake popolnomo odrezan od svojih dobrotnikov in prijateljev. Zato sedaj nujno potrebuje izdatne podpore za pokritje premnogih potreb-sčin svojega vikarijata in je naših vrhovni voditeljici zlasti priporočal misijon med rodom Silukov. Ker se to ljudstvo vedno bolj nagiba h krščanstvu, se morajo misijonske postaje na vsak način pomnožiti, kar pa pomenja nujno potrebo večjega števila misijonarjev in izdatne podpore.

— **16. junija.** Danes je naša vrhovna voditeljica imela čast obiskati prevzvišeno škofa iz St. Gallena, dra. Robert Bürki, ki stanuje pri ingenbolskih sestrah ob cesti sv. Bazilija. Milostljivi gospod je z velikim zanimanjem poizvedoval o napredku družbe med vojnim časom ter se blagohotno spominjal predavanja naše vrhovne voditeljice na katoliškem shodu v St. Gallenu. Drage volje je uslišal prošnjo za potrditev pravil naše družbe ter pristavil sledeče besede: Družbo sv. Petra Klaverja za afrikan-ske misijone potrjujem in toplo priporočam. —

17. junija. Novoposvečeni škof Lausanne iz Gené, msgr. Besson, se začasno nahaja v Rimu. Naša vrhovna voditeljica je želela govoriti z ním, a ga ni bilo doma. Danes pa jo je prevzvišeni cerkveni knez sam počastil s svojim obiskom. Ze dolgo vrsto let blagonaklonjen naši družbi, je zopet velikodušno dovolil siriti naše delovanje v njegovu škofiji, potrdil našo družbo, ter iz celega srca blagoslovil našo vrhovno voditeljico in njeno podjetje.

— **20. junija.** Danes nas je obiskal apostolski vikar iz Be-talaja, msgr. Dantón, spremljan od enega svojih misijonarjev in preč. o. Cirio-gat-aj, gem. prokuratorja njegove družbe škof Dantón se je prirčno zahvalil naši vrhovni voditeljici za naklonjeno mu pomoč ter poročal veliko veselega iz svojih misijonov. Zlasti ga vesele duhovski poklici med domačimi zamorci. Prečastiti gospod se je tudi zelo pohvalno izrazil o tiskanju nedeljskih evangeliév in evangelijev za apostolski vikarijat Tananariva, ki ga je prevzela naša vrhovna voditeljica, ter iskreno prosil, naj blagovoli izdati o povišati še za pet tisoč izvodov, da bo tudi njegov vikarijat imel kaj deleža od te s tolikim hrepenenjem pričakovane knjige. Ko so si visoki gostje ogledali še muzej, so se poslovlili z obljubo, doposlati mu ptičev in žuželk z Madagaskarja. —

22. junija. Preč. o. Delom, S. J., predstojnik misijoná Tananariva, je četudi se je mudil le kratko časa v Rimu, porabil

priliko, da poseti našo vrhovno voditeljico in se ji zahvali za prejete dobrote. — 23. junija. Velikega veselja je bila danes deležna naša vrhovna voditeljica in z njo cela družba vsled blagonaklonjenega pisma kongregacije de Propaganda fide, v katerem se zelo pohvalno izraža. Iz njega črpamo novega poguma za vztrajno delo; kajti hvala, s katero na višja cerkvena oblast odlikuje naše in naših dobrotnikov nepristransko delovanje, nam daje veselo upanje, da delamo po volji božji.

Knjige kot apostoli.

O. Lebreton, iz Družbe oblatov Brezmadežnega spočetja, misijonar v deželi Bazuto (Južna Afrika), piše z dne 2. nov. l. l. grofici Ledóchowski, vrhovni voditeljici Klaverjeve družbe: »Še nikdar ni bil za katoliške misijonarje položaj tako ugoden kot sedaj; toda če se hočemo okoristiti z njim, moramo na vsak način imeti društvo za podporo afrikanskega tiska. Ljudstvo Bazutov ni več ono neolikano, divje, kot nekdanj, ampak hrepeni po izobrazbi, po čitanju knjig. Kalvinci in protestanti iz Švice in Francije delujejo na tem polju procvita s silovito agitacijo. V imenu svojih sobratov in tisočev duš, ki koprne po resnici, pa so v nevarnosti, da jih pridobe krivoverci, se z zaupanjem obračam na Vas, gospa grofica. Pomagate nam lahko na dva načina: s tiskanjem naših knjig v Vaših tiskarnah ali z denarno podporo. Priznam pa, da bi nam bil prvi način podpore koristnejši; kajti molitveniki, ki ste jih tiskali za nas v Vaši tiskarni, so res v vsakem oziru izvrstni.«

Ljubi prijatelji misijonov, odzovite se iskrenim prošnjam čč. misijonarjev in **pristopite k »Zvezi afrikanskega tiska«!**

Male želje misijonarjev.

Več misijonarjev prosi za **dobre žepne ure**. Predstojnik nekega zamorskega semenišča želi vsaj 10 žepnih ur, da jih da onim semeniščnikom, ki bodo v svrhu poskušnje zapustili zavod. Kdo izmed naših ljubih čitateljev hoče v tem slučaju postati orodje v rokah božje previdnosti? — **Dobre žepne ure** za misijonarje naj velikodušni dobrotniki blagovolijo poslati Klaverjevi družbi v Ljubljano.

Ponatis člankov iz „Odmeva iz Afrike“ ni dovoljen, ponatis misijonskih pism in poročil le z natančnim podatkom virov.

Izdaja Klaverjeva družba v Rimu.

Odgovorni urednik: Dr. J. Jerše
Natisnila Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

Pravila Zveze afrikanskega tiska

pod varstvom sv. Katarine Aleksandrijske.

1. NAMEN.

Zveza afrikanskega tiska ima dvojni namen: Preskrbeti misijonarjem za razširjanje svete vere prepotrebni knjig v afrikanskih jezikih, zlasti zgodbe sv. pisma, katekizme, slovarje itd. Drugič, vernikom razložiti potrebo takega podjetja ter jih nagniti k radodarni miloščini.

2. SREDSTVA.

- a) Razglašenje te Zveze z besedo in tiskom.
- b) Nabiranje prostovoljnih prispevkov.
- c) Sprejemanje udov z gotovimi, rednimi prispevki.
- d) Sprejemanje darov za celo izdajo ene knjige; na ta način postanejo taki dobrotniki botri in botrice dotične knjige, na katere naslovni strani bo tiskano dobrotnikovo ime.

3. UDJE.

Udje Zveze afrikanskega tiska tvorijo štiri skupine: 1. ustanovniki, 2. dosmrtni udje, 3. podporni udje, in 4. redni udje.

Ustanovniki darujejo enkratni prispevek 5000 kron, ki jih darujejo sami ali naberejo pri drugih.

Dosmrtni udje plačajo 500 kron.

Podporni udje plačajo letno 20 kron ter se obenem zavežejo, seznaniti ljudi z Zvezo afrikanskega tiska in jo razširjati.

Redni udje prispevajo najmanj 5 kron letno in molijo dnevno: Očenaš in Češčenamarija s pristavkom: »Sv. Katarina, prosí za nas in naše črne brate.«

4. DUHOVNE DOBROTE.

Udje Zveze afrikanskega tiska so deležni vseh pobožnih vaj, spokornih del, zatajevanja, zasluženja in dela notranjih udov Klaverjeve družbe (pomožnih misijonark) kakor tudi vseh sv. maš, sv. obhajil in molitev mnogoštevilnih misijonarjev in misijonskih sester, ki jih podpira Klaverjeva družba. Ustanovniki in dosmrtni udje dobe sprejemno diplomu in ustanovniki za celo življenje tudi brezplačno mesečnik »Odmev iz Afrike«. Podporni in redni udje prejmejo podobico sv. Katarine Aleksandrijske z vpisanim dnevom pristopa v zvezo. — Vsi udje so deležni vseh sv. odpustkov, ki so jih sv. Oče podelili zvezi v znamenje svoje naklonjenosti.

5. VODSTVO.

Zveza afrikanskega tiska, ki tvori bistveni del Klaverjeve družbe, vodi in upravlja Družba sv. Petra Klaverja. Ona sprejema miloščino in prispevke udov ter jih uporablja za nabavo knjig, kakršne potrebujejo katoliški afrikanski misijonarji. Te knjige tiska družba bodisi v svojih lastnih tiskarnah po svojih pomožnih misijonarkah ali jih tudi izroča v tisk tujim tiskarnam.

V računskem poročilu Družbe sv. Petra Klaverja, katero vsako leto predloži sv. kongregaciji de Propaganda fide, se bodo navedli tudi darovi in prispevki za Zvezo afrikanskega tiska in njih uporaba.

Zveza afrikanskega tiska ima svoj glavni sedež v Rimu (23), via dell' Olmata 16.

Zanimiva poročila

za vse one blage duše, ki so se klicu v prid »**Afrikanski tiskovni zvezi**« tako radovoljno odzvale. Spoznale bodo iz tega poročila, kako dobro je obrnjen vsak v ta namen darovani prispevek.

I. V tisku se nahajajo sledeče knjige v zamorskih jezikih:

1. Sv. evangeliji in berila v malgaškem jeziku, določeni za apostolski vikariat Tananariva (Madagaskar). Izdaja: 15.000 izvodov. Proračunjeni stroški 10.876 švicarskih frankov.

2. Sv. pismo stare zaveze v jeziku rodu Arioli (mnogoštevilno pleme ob Albertovem jezeru, Zgornji Nil), določeno za apostolski vikariat Bhar-el-Ghazal. Izdaja: 10.000 izvodov. Proračunjeni stroški: 10.000 lir.

3. Katekizem v Sezo-jeziku. Izdaja: 3000 izvodov. Proračunjeni stroški: 70—80.000 K.

4. Besednjak v istem jeziku: Izdaja: 2000 izvodov. Proračunjeni stroški: 50—70.000 K. Oboje namenjeno za apostolski vikariat francoska Gvineja.

II. Knjige, za koje so rokopisi že doposlani in deloma pripravljene za tisk:

1. Zgodbe sv. pisma (stara zaveza) v 20.000 izvodih.

2. Nov natis zgodb sv. pisma (nova zaveza), istotako v 20.000 izvodih, oboje v Ki-Nyanja-jeziku in določeno za apostolski vikariat Shiré.

3. Katekizem v Ozhindo-jeziku za apostolsko prefekturo Spodnja Cimbebazija (Južnozahodna Afrika).

